

Ma'mura XUSHNAZAROVA,
Qo'qon davlat pedagogika instituti, (PhD), dotsent
E-mail: maftunaxushmazarova@mail.ru

Pedagogika fanlari doktori, professor T.Egamberdiyeva taqrizi asosida

INNOVATIVE FORMS OF VOLUNTEERING AND THEIR PEDAGOGICAL ANALYSIS

Annotation

In this article, innovative forms of volunteering (volunteering), online volunteering and its essence, recommendations for supporting volunteering (volunteering), providing volunteers with various benefits, as well as international volunteer associations are considered.

Key words: Volunteering, online volunteering, internet, social network, socio-pedagogical activity, privilege, international volunteer association.

VOLONTYORLIK (KO'NGILLILIK) FAOLIYATINING INNOVATSION SHAKLLARI VA ULARNING PEDAGOGIK TAHLILI

Annotatsiya

Ushbu maqolada ko'ngillilik (volontyorlik) faoliyatining innovatsion shakllari, onlayn-ko'ngillilik va uning mohiyati, ko'ngillilikni (volontyorlikni) qo'llab-quvvatlash bo'yicha tavsiyalar, ko'ngillilarni turli imtiyozlar bilan ta'minlash, shuningdek xalqaro ko'ngillilar (volontyorlar) birlashmalari xususida fikr yuritiladi.

Kalit so'zlar: Ko'ngillilik (volontyorlik), onlayn-ko'ngillilik, internet, ijtimoiy tarmoq, ijtimoiy-pedagogik faoliyat, imtiyoz, xalqaro ko'ngillilar birlashmasi.

ИННОВАЦИОННЫЕ ФОРМЫ ВОЛОНТЕРСТВА И ИХ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ

Аннотация

В данной статье рассматриваются инновационные формы волонтерства (волонтерства), онлайн-волонтерства и его сущность, рекомендации по поддержке волонтерства (волонтерства), предоставления волонтерам различных льгот, а также международные волонтерские ассоциации.

Ключевые слова: Волонтерство, онлайн-волонтерство, Интернет, социальная сеть, социально-педагогическая деятельность, льгота, международная волонтерская ассоциация.

Kirish. Ma'lumki, ko'ngillilik faoliyati fuqarolarga o'zlarini muhim va mamlakatda sodir bo'layotgan voqealarga dahldor deb his qilishlariga yordam beradi. Ko'ngillilik madaniyatlararo muloqot va integratsiyaga, vatanparvarlik hissini oshirishga, diniy bag'rikenglik, dahldorlik va muloqotni shakllantirishga yordam beradi. Internetda ko'ngillilik faoliyatini targ'ib qilish, ko'ngillilik faoliyatini aholi o'rtasida ommalashirishning yana bir kanali bo'lib, jamiyatning ijtimoiy missiyasini tushunishini mustahkamlashga yordam beradi, asosiy voqealar haqida ma'lumot beradi va nufuzini oshiradi.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Onlayn-ko'ngillilik (volontyorlik) axborot asrining zamonaviy voqeliklarining aksiga aylanib bormoqda, shuning uchun u keng faoliyat sohasini o'z ichiga oladi, oddiy ko'ngillilikni (volontyorlikni) veb-texnologiyalarning yangi darajasiga olib chiqadi. INTERNETdan kundalik vosita sifatida foydalanish keng imkoniyatlar dunyosini ochib beradi. Vaqt va makon cheklovlarini kamaytirish orqali bu ko'ngillilikni yangi imkoniyatlar bilan ta'minlaydi va uni global qiladi.

Olimpiya o'yinlarini targ'ib qilishning eng muhim va samarali vositalaridan biri Internetdir. Ko'ngillilar faoliyati onlayn o'yinlar uchun axborot-kommunikatsiya yordamining alohida segmentiga aylandi. Internet – mamlakatning turli hududlaridan kelgan hamfikrlarning fikr almashish, ko'ngillilar uchun ma'lumotlarni, ularga qo'yiladigan talablarni tarqatish platformasi. Bu erda siz anketani to'ldirishingiz va tanlovdan o'tishingiz mumkin.

Onlayn ko'ngillilikning (volontyorlikning) quyidagi tasnifi mavjud:

a) tashkilotchi tomonidan: rasmiy onlayn – volontyorlik qonun hujjatlariga muvofiq ko'ngillilar bilan hamkorlik qilishi mumkin bo'lgan nodavlat tashkilotlar, idoralar yoki boshqa muassasalar rahbarligida; norasmiy ko'ngillilik – norasmiy guruhlar tomonidan boshqariladi, odatda fuqarolarning muammolarini hal qilish uchun mahalliy tashabbuslar shaklida;

b) tashkilotchilar va ko'ngillilar o'rtasidagi munosabatlar va hamkorlik turlari bo'yicha: to'g'ridan-to'g'ri onlayn-volontyorlik: tashkilot va ko'ngillilar o'rtasidagi munosabatlar muntazam ko'ngillilikka (volontyorlikka) o'xshaydi. Onlayn ko'ngillilar, odatda, ko'ngillilik (volontyorlik) shartnomasini imzolaydilar va ular olgan vazifalar nazorat qilinadi; jamoatchilik asosida onlayn-ko'ngillilik: loyihalar ko'ngilli ishchilarni jalb qilishga asoslangan bo'lib, unda ko'p sonli odamlar ishtirok etadi. Ko'pincha har bir kishi ishga qabul qilinmasdan loyihaga qo'shilishi mumkin, bunda ko'ngillilik (volontyorlik) shartnomasi xizmat ko'rsatish shartlari bilan birga ko'ngillilarning vazifalarini bajarish uchun foydalaniladigan ilova yoki veb-sahifa bilan almashtiriladi;

v) loyiha maqsadlariga ko'ra: jamoatchilikdan va elektron xayriyalardan mablag' yig'ish: ma'lum bir maqsad uchun moliyaviy va nomoliyaviy manbalarni yig'ish; kraudsorsing: umumiy muammolarni bartaraf etish yoki yangi g'oyalarni izlash; ijtimoiy jurnalistika: kasbiy jurnalist bo'lmaganlar tomonidan jamiyat manfaatiga uchun amalga oshiriladigan jurnalistika; masofaviy ta'lim: Internetdan foydalangan holda repetitorlik qilish va treninglar o'tkazish; bilimlarni to'plash: bilimlarning umumiy resurslarini yaratish; kartografiya: muammo, hodisa yoki ob'ektlarni tasvirlash uchun xarita ko'rinishida tarqatish; qo'llab-quvvatlash va o'zaro yordam: muhtoj odamlarga yordam ko'rsatish;

g) sarflangan vaqt miqdori bo'yicha: mikroko'ngillilik (mikrovolontyorlik): hal qilinishiga bir necha daqiqadan bir necha soatgacha vaqt talab qilinadigan vazifalar; uzoq muddatli onlayn-ko'ngillilik: veb-sahifani yangilash, ijtimoiy tarmoqlarda profillarni saqlash;

d) elektron ko'ngillilik xususiyatiga ko'ra: muntazam ko'ngillilik: hamkorlik uzoq davom etadi va uzoq muddatli, aniq belgilangan vazifalarni bajarishdan iborat (takroriylik yoki mantiqiy ketma-ketlik shaklida) bo'ladi; siklik: loyihaning alohida bosqichlarining muvaffaqiyatiga qarab ma'lum vaqt oralig'ida takrorlanishi; loyihaga asoslangan: bir vaqtning o'zida iloji boricha ko'proq odamlarni jalb qilishga qaratilgan qisqa muddatli "harakatlar" bilan tavsiflanadi. [8]

Tadqiqot metodologiyasi. Axborot texnologiyalari umumiy ko'ngillilikni, xususan, ko'ngilli markazlarni rivojlantirish uchun eng muhim resursdir. Axborot texnologiyalaridan foydalanish ish samaradorligini va amalga oshirilayotgan loyihalar sifatini oshirish imkonini beradi, ya'ni tadbirlar haqida kengroq auditoriyaga aytib berish; hamkor tashkilotlar bilan ishonchli hamkorlikni ta'minlash, rivojlanish yangi istiqbollarni ochish. [5]

Ko'ngillilar faoliyatini ommalashtirish uchun PR-texnologiyalar imkoniyatlaridan keng foydalaniladi. Ekspertlarning ta'kidlashicha, PR-texnologiyalar jamoatchilik bilan aloqalar subyekting maqsad va vazifalarini optimal va samarali amalga oshirishga qaratilgan, jamoatchilik bilan aloqalar faoliyatini tashkil etishning izchil qo'llaniladigan usublari va usullari to'plamidir.[1] Ijtimoiy PR-texnologiyalari samarali muloqotni o'rnatish, auditoriyani loyihalarga jalb qilish va qayta aloqa – fikr-mulohazalarni olishga asoslangan.

Ko'ngillilik uchun eng kuchli vositalardan biri ommaviy ijtimoiy tarmoqlardir. Ushbu resurslarni kuzatib, biz ijtimoiy tarmoqlarda ko'ngillilik quyidagi yo'nalishlarda muvaffaqiyatli rivojlanmoqda, degan xulosaga kelishimiz mumkin: bolalar bilan ishlash, ijtimoiy sohada ishlash, sport tadbirlari o'tkazishda yordam berish, hayvonlar bilan bog'liq ishlar. [3]

Ijtimoiy tarmoqlar yoshlarga ta'sir o'tkazish kanali sifatida bir qator afzalliklarga ega. Birinchidan, bu juda keng va qamrovi doimiy ravishda o'sib borayotgan auditoriya. Internet rivojlanishining barcha yo'nalishlari ichida ijtimoiy tarmoqlar yoshlar orasida eng ommabop hisoblanadi. Ikkinchidan, ijtimoiy tarmoqlar tuzilishining o'ziga xosligi foydalanuvchilar tomonidan shaxsiy ma'lumotlarni majburiy to'ldirishdir. Ijtimoiy tarmoqlar nafaqat geografik va demografik ko'rsatkichlarni, balki foydalanuvchilarning qiziqishlarini, ularning sevimli mashg'ulotlarini va hokozalarni hisobga olish imkonini beradi. Uchinchidan, juda ko'p foydalanuvchilarga etkaziladigan video materiallarni joylashtirish imkoniyati.

Ijtimoiy tarmoqlarda ma'lumotlarni joylashtirish moliyaviy harajatlarni talab qilmaydi, bu xayriya va ko'ngillilik kabi muayyan sohada juda muhimdir. Ko'ngillilar markazlari manfaatdor tomonlar bilan munosabatlarni o'rnatish uchun o'z veb-saytlarini yaratadilar. Saytdagi ma'lumotlar muntazam ravishda yangilanadi, hisobotlar va fotosuratlar joylashtiriladi. O'z veb-saytlari orqali ko'ngillilar markazlari ko'ngillilik g'oyalarni targ'ib qilishda samaraliroq.

Ijtimoiy tarmoqlardagi muloqotning interaktivligi ham bir qancha jabhalarda katta ahamiyatga ega. Avvalo, ijtimoiy tarmoqlar yordamga muhtoj bo'lganlar uchun o'ziga xos "buyurtma" qoldirish imkoniyatini beradi. Har qanday foydalanuvchi o'z muammosi yoki unga ma'lum bo'lgan, lekin o'ziga shaxsan taalluqli bo'lmagan, ko'ngilli yordamga muhtoj bo'lgan qiyin vaziyat haqida xabar berishi mumkin. Ijtimoiy tarmoqlar ko'ngilli tadbirlar paytida ham, undan keyin ham yaxshi imij yaratish vositasi bo'lib xizmat qilishi mumkin.

Ko'ngillilar birlashmasi sahifasida o'tkazilgan tadbirlar, ishtirokchi-ko'ngillilar taassurotlari haqidagi fotosuratlar va videomateriallarning joylashtirilishi nafaqat jamoat tashkilotlari faoliyatiga e'tiborni jalb qiladi, balki jamiyatga bo'lgan ishonchni ortishiga xizmat qiladi. Bu faqat ko'ngillilarning muayyan bir uyushmasi nufuzigagina emas, balki butun ko'ngillilar tizimining imijiga ijobiy ta'sir qilishi shubhasizdir. [7]

Tahlil va natijalar. Ba'zi davlatlarda umumiy harbiy xizmatni joriy etishdan oldin ko'ngillilik tizimi armiya saflariga jalb qilishning asosiy usuli bo'lgan (masalan, Buyuk Britaniyada I jahon urushidan oldin). XIX asrning ikkinchi yarmida aksariyat davlatlarda armiya saflariga jalb qilishning usuli sifatida ko'ngillilik tizimi o'z ahamiyatini yo'qotdi va ijtimoiy xizmat sifatida ko'ngillilik g'oyasi shakllana boshladi.

Ko'ngillilik (volontyorlik) ijtimoiy hodisa sifatida AQShda paydo bo'lgan, u erda XIX asrda ko'ngillilar turli xil notijorat tashkilotlarning ishlashini ta'minladilar. 1920-yilda Evropada birdamlik va o'zaro yordam qadriyatlariga qayta tiklandi. O'sha yozda Avstriya, Angliya, Germaniya va Shvetsiyadan bir guruh ko'ngillilar Verden (Frantsiya) yaqinidagi qishloqni tiklash uchun yig'ilishdi, bu qishloqda I jahon urushi paytida qattiq jang bo'lib o'tgan, qishloq vayron qilingan va milliondan ortiq askar halok bo'lgan. [4]

Insoniyat tarixidagi birinchi xalqaro ko'ngillilar lageridan hozirgi kungacha mavjud bo'lgan birinchi ko'ngillilar harakati shu tariqa paydo bo'ldi. U frantsuzcha Service Civil International (xalqaro fuqarolik yordami, SCI) deb nomlandi. O'shandan beri ko'ngillilik (volontyorlik) barcha yangi faoliyat sohalarni qamrab olgan holda butun dunyo bo'ylab yoyildi va mashhurlikka erishdi. 1934-yilda SCI kambag'allarga yordam berish uchun Hindistonga Evropalik to'rtta ko'ngillini yubordi. Ushbu jamoa British Volunteer Programme kabi tashkilotlar va uzoq muddatli ko'ngilli harakatlarni amalga oshiradigan boshqa guruhlarning birinchisi bo'ldi. Ushbu tashkilotlar, o'z navbatida, BMTning ko'ngillilar dasturi ishlab chiqilishidan oldin paydo bo'lgan.

Jahondagi ko'ngillilar faoliyati jiddiy tarzda huquqiy tartibga solinadi. Birinchi hujjat sifatida 1948-yilda BMT Bosh Assambleyasining uchinchi sessiyasida qabul qilingan "Inson huquqlari Umumjahon deklaratsiyasi"ni qayd etish mumkin. Deklaratsiyaning 29-moddasida quyidagilar mustahkamlangan: "har bir inson o'z shaxsiyatining erkin va to'liq rivojlanishi mumkin bo'lgan jamiyat oldidagina majburiyatlarga egadir". [2]

Fuqarolik jamiyatini qurish uchun asos sifatida ko'ngillilikning asosiy rolini ta'minlovchi asosiy tamoyillar ko'ngillilar harakatini rivojlantirish amaliyotidagi asosiy kontseptual hujjatlardan biri bo'lgan "Ko'ngillilikning Umumjahon deklaratsiyasi"da bayon etilgan. "Ko'ngillilikning Umumjahon deklaratsiyasi" xalqaro ko'ngillilar sa'y-harakatlari assotsiatsiyasining XVI Butunjahon konferentsiyasida (Amsterdam, 2001-yil yanvar, xalqaro ko'ngillilar yili) qabul qilindi.

Ko'ngillilik insoniyatning tinchlik, erkinlik, xavfsizlik, adolat va barcha insonlar uchun imkoniyatlarni teng ro'yobga chiqarishga intilishlarini amalga oshiradi. Yoshlar siyosatini amalga oshirishda va ta'lim jarayoniga ko'maklashishda ko'ngillilikning (volontyorlikning) o'rni alohida qayd etildi. [2]

Ko'ngillilikni (volontyorlikni) qo'llab-quvvatlash bo'yicha tavsiyalarni o'z ichiga olgan navbatdagi muhim hujjat BMT Bosh Assambleyasining 56-sessiyasida 2002-yil 10-yanvarda qabul qilingan A/RES/56/38 Rezolyutsiyadir. Ushbu hujjatning qabul qilinishi global hamjamiyat tomonidan ko'ngillilarning (volontyorlarning) o'zaro yordam va o'ziga o'zi yordam berishning an'anaviy shakllarini, rasmiy xizmatlarni taqdim etishning va fuqarolik ishtirokining boshqa shakllarini, shu jumladan butun jamiyat va ko'ngillilarning o'zlari uchun foydali bo'lgan ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishga munosib hissasini e'tirof etish bilan bog'liq bo'ldi. Ixtiyoriy ravishda ishlash, ayniqsa, ijtimoiy muammolarni hal qilishga qaratilgan har qanday strategiyaning muhim tarkibiy qismidir. Hujjatda milliy hukumatlar tomonidan ko'ngillilarni (volontyorlarni) davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash choralarini bo'yicha tavsiyalar (ko'ngillilarning jamiyatning ijtimoiy va iqtisodiy faoliyatiga qo'shgan muhim hissasi to'g'risida jamoatchilik xabardorligini oshirish; ko'ngillilarni (volontyorlarni) tayyorlash, rag'batlantirish va motivatsiyalash ta'sir qiluvchi umumiy chora-tadbirlarni tuzish; moliyalashtirish va qonunchilik asoslarini yaratish va boshqalar), shuningdek Birlashgan Millatlar Tashkiloti tizimi tomonidan qo'llab-quvvatlash choralarini (jamiyat xabardorligini oshirish; o'z dasturlariga milliy ko'ngillilarni (volontyorlarni) jalb qilish; shuningdek, milliy salohiyatni mustahkamlashga ko'maklashish) ko'rsatilgan. [2]

Ko'ngillilik faoliyatini huquqiy tartibga solish ko'ngillilarni himoya qilishni kafolatlash va ularni yollanma mehnat xodimlaridan farqlanishi uchun zarur. Ko'ngillilar to'g'ridan-to'g'ri yoki bilvosita mehnat, soliq va fuqarolik javobgarligi to'g'risidagi qonunlarga bo'ysunadilar. Har bir mamlakat o'zining ijtimoiy, madaniy va iqtisodiy sharoitlaridan kelib chiqqan holda ko'ngillilikni tartibga solishning o'ziga xos modelini topishi kerak. Bu o'rinda ta'kidlash kerakki, Evropaning ko'plab mamlakatlari va AQShda ko'ngillilar faoliyatini qonunlar va davlat dasturlari shaklida huquqiy tartibga solish amaliyoti mavjud.

“Amerikaga xizmat qilish to'g'risida” (Serve America Act) gi qonun 1993-yilda federal agentlik maqomida tashkil etilgan ko'ngillilar va jamoat xizmatlari Korporatsiyasi tomonidan olib boriladigan milliy ko'ngillilar dasturlarini tasdiqlaydi va kengaytiradi. Korporatsiya har yili qariyb 4 million amerikalikka turli xil ishlarni, shu jumladan Amerika korpusi a'zolari, nafaqaxo'rlar korpusi, “Ta'lim oling va Amerikaga xizmat qiling” dasturining talabalarini uchun imkoniyat yaratadi. Bunga agentlik dasturlari doirasida safarbar qilingan va boshqariladigan 2,2 million jamoat ko'ngillilarni qo'shish kerak. Xorijiy mamlakatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, ularning aksariyatida ko'ngillilar faoliyati qonun bilan tartibga solinadi va davlat tomonidan har tomonlama qo'llab-quvvatlanadi.

Ko'ngillilarni turli imtiyozlar bilan ta'minlaydigan alohida qonunlar mavjud: sug'urta, huquqiy himoya va boshqalar. Evropada, shuningdek AQShda ko'ngillilarning (volontyorlarning) mehnati mehnat stajiga tenglashtiriladi. Prezident Franklin Ruzvelt tomonidan Tabiatni muhofaza qilish korpusi – Civilian Conservation Corps (SSS) ko'ngillilar (volontyorlar) tashkiloti ishsizlik darajasini pasaytirish uchun tashkil etilgan. Uning faoliyatini aholining qariyb 90 foizi qo'llab-quvvatlagan. Hozirgi vaqtda AQShda ko'ngillilarning (volontyorlarning) eng faol va ko'p sonli vakillari nafaqaxo'rlardir: ularning 24,6 foizi qandaydir tarzda ko'ngillilar harakatida ishtirok etadi, bu AQShdagi barcha ko'ngillilar umumiy sonining yarmidan ko'pini tashkil qiladi. AQShda ko'ngillilik insonlar uchun bepul oziq-ovqat, boshpana beruvchi kasalxonalar, maktablar, shahar markazlarining harajatlarini ko'taradigan ko'plab diniy va dunyoviy notijorat tashkilotlar nomidan faoliyat yuritadi. Amerikalik ko'ngillilarning 11 foizi xospislarda ishlaydi. Evropada ko'ngillilik bilan bog'liq vaziyat AQShdagidan qolishmaydi. Ushbu turdagi faoliyat uzoq vaqtdan beri turli mamlakatlar iqtisodiyotiga YaIMning 3-15 foizini olib keladigan ijtimoiy xizmat sifatida qabul qilingan. [6]

Ko'ngillilar harakatida talabalar, oliy o'quv yurti o'qituvchilari, farovon turmushini yo'lga qo'ygan, nufuzli, lekin ta'tillarini boshqalar uchun foyda bilan faol o'tkazishni afzal ko'rishadigan turli kasb egalari ishtirok etadilar. Ko'ngillilar lagerlari juda xilma-xil xarakterga ega: ekologik (o'rmonlar, dalalar va daryolarni tozalash, daraxt ekish), arxeologik, restavratsiya, ta'mirlash, qishloq xo'jaligi (fermalarda, dalalarda ishlash, fermer festivallarini tashkil etishga yordam berish), ijtimoiy (bolalar bilan ishlash, kasal va nogironlarni parvarish qilish) va boshqalar. Ushbu turdagi faoliyat, albatta, iqtisodiy foyda keltirmaydi, ammo mezbon mamlakatda ma'naviy qoniqish va ko'plab ijobiy taassurotlar bo'lishi kafolatlanadi.

Xulosa va takliflar. Hozirgi kunda dunyoda bir qator xalqaro ko'ngillilar birlashmalari mavjud bo'lib, ular global miqyosda ko'ngillilar faoliyati tamoyillarining ishlashida hal qiluvchi va global rol o'ynaydi. Ulardan ba'zilariga misollar keltiramiz (1-jadvalga qarang).

1-jadval

XALQARO KO'NGILLILAR (VOLONTYORLAR) BIRLASHMALARI

Birlashma nomi	Faoliyat maqsadi va vazifalari
UNV (United Nations Volunteers)	BMT ko'ngillilari BMTga bevosita bo'ysunuvchi tashkilot bo'lib, ko'ngillilar g'oyalarini ilgari surish va ko'ngillilarni muayyan amaliy muammolarni hal qilishga safarbar qilish orqali sayyorada barqaror global rivojlanishni qo'llab-quvvatlash bilan mashg'ul bo'ladi.
SCI (Service Civil International)	1920-yilda tashkil etilgan xalqaro ko'ngillilar tashkiloti butun dunyo bo'ylab 33 ta filialga ega. Uning vazifalariga tinchlik, xalqaro o'zaro tushunish va birdamlik, ijtimoiy adolat va atrof-muhitni muhofaza qilish g'oyalarini ilgari surish kiradi. Xalqaro ko'ngillilar tashkiloti (SCI-Service Civil International)ning asosiy faoliyati xalqaro ko'ngillilar loyihalari, seminarlar, qisqa, o'rta va uzoq muddatli ko'ngillilar dasturlari, o'quv mashg'ulotlari va xalqaro almashinuvlarni tashkil etishga qaratilgan.
Alliance (Alliance of European Voluntary Service Organizations)	1982-yilda tashkil etilgan Evropa ko'ngillilar tashkilotlari alyansi – bu xalqaro hamkorlik, tinchlik va o'zaro tushunish g'oyalarini ilgari suradigan qisqa va uzoq muddatli ko'ngilli ishchilar lagerlari faoliyatini muvofiqlashtirishga ixtisoslashgan markazi.
ICYE (International Cultural Youth Exchange)	ICYE (International Cultural Youth Exchange) Afrika, Osiyo, Evropa va Lotin Amerikasi mamlakatlarida 30 dan ortiq filiallarga ega. Bolalar markazlari, ekologik loyihalarni tashkil etish bo'yicha ICYE dasturlarining vazifasi xalqaro o'zaro tushunish va tinchlik uchun yoshlar ko'ngillilarini targ'ib qilishdir. Global ta'lim va madaniyatlararo tarbiya bolalar, qarivalar va nogironlar bilan ishlash, bolalar markazlari, ekologik loyihalar tashkil qilish bo'yicha dasturlarning ikkita asosiy tamoyilidir.
YAP (Youth Action for Peace)	Yoshlar xalqaro tashkiloti – YAP o'z faoliyatini 1923-yilda mamlakatlar o'rtasida tinchlik va hamkorlik g'oyalarini ilgari surish va harbiy mojarolarga qarshi faol kurashish bilan boshladi. YAP 15 mamlakatda filiallarga ega va ko'ngillilar harakatida siyosiy faol yoshlarni birlashtiradi. YAP urushga qarshi ko'ngilli loyihalarni, patsifistik seminarlar va treninglarni tashkil etish, harbiy mojarolarni zo'ravonliksiz hal qilish usullarini ishlab chiqish, qochqinlar ijtimoiy himoyalangan guruhlar bilan ishlash, siyosiy partiyalar va tashkilotlar o'rtasida urushga qarshi va tinchlikparvarlik g'oyalarini qo'llab-quvvatlash bilan shug'ullanadi.

Umuman olganda xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, har qanday mamlakat tarixida davlat ko'ngillilikni qo'llab-quvvatlash orqali jamoat resurslarini rivojlantirishga sarmoya kiritishni qanchalik tez boshlasa, jamiyat o'z salohiyatini tezroq ochib bera oladi va mamlakat ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar sur'atini jadallashtiradi.

ADABIYOTLAR

1. PR-технологии // Учебный словарь языка связей с общественностью/под общ. ред. Л.В.Минаевой. – М.: Рус. яз. - Медиа, Дрофа, 2010. – С. 336.
2. Всеобщая декларация прав человека, 1948. URL: <http://www.un.org/ru/documents/>
3. Горбачук И.С., Битарова Л.Г. Волонтерская деятельность молодежи в интернет пространстве // Связи с общественностью в спорте: образование, тенденции, международный опыт.– Краснодар: КГУФКСТ, 2014. № 6. – С. 82-86.
4. Козлова М.В. Обзорные материалы по волонтерству (добровольчеству) // Централизованная библиотечная система № 5 ЦАО. 2012.
5. Крутицкая Е.В. Особенности PR сопровождения деятельности волонтерского центра в сети интернет // Этносоциум и межнациональная культура. 2015. № 10 (88). – С. 52-57.
6. Официальный сайт благотворительной организации “Невский ангел” (презентация в Microsoft Office Power Point) [Электронный ресурс]. URL: <http://www.kdobru.ru/>
7. Скульчес Д.В., Мовсисян М.М. Волонтерство в России: прошлое, настоящее и будущее // Теория и практика олимпийского образования на Юге России. 2015. № 1. – С. 102-107.
8. Что такое E-волонтерство [Электронный ресурс]. URL: <http://www.poznaysebia.com/2015/03/07/chto-takoe-e-volonterstvo/>